

Forssan kaupunki
Jätelautakunta
jatelautakunta@forssa.fi

Viite Lausuntopyyntönnö 25.3.2024

Lausunto saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmästä Forssan kaupungin jätelautakunnan toimialueella

Forssan kaupungin jätelautakunta pyytää Pirkanmaan ELY-keskuksen lausuntoa saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmästä. Lausunnossa pyydetään tuomaan esille, kumpaa kuljetusjärjestelmää puolletaan ja perustelut valinnalle.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmä tulee päätettäväksi kaikkien Forssan kaupungin jätelautakunnan toimialueen kuntien (Akaa, Eura, Forssa, Huittinen, Humppila, Jokioinen, Koski TI, Loimaa, Oripää, Punkalaidun, Sastamala (pl. Suodenniemi ja Mouhijärvi), Somero, Säskylä, Tammela, Urjala ja Ypäjä) osalta syksyllä 2024. Jätelain (646/2011) mukaista kuljetusjärjestelmäpäätöstä saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta ei ole toimialueen kunnista Eurassa, Huittisissa ja Säskylässä. Muissa toimialueen kunnissa on käytössä jätelain 37 §:n mukainen kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmän tilaa on selvitetty viranhaltijatyönä tehdyllä kuljetusjärjestelmäselvityksellä (Katja Pouta, 2024), joka koskee koko toimialuetta.

Forssan jätelautakunnan toimialueen kunnista Pirkanmaan ELY-keskuksen toimialueella sijaitsevat Akaa, Punkalaidun, Sastamala ja Urjala.

Pirkanmaan ELY-keskus on tutustunut lausuntopyynnön liitteenä olleeseen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmän tilaa koskevaan selvitykseen ja lausuu seuraavaa:

Jätelain (646/2011) 32 § mukaan kunnan on järjestettävä mm. vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuolto. Edelleen lain 36 § mukaan kunnan on järjestettävä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus,

jollei kunta ole erikseen päättänyt, että saostus- ja umpisäiliölietteiden kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus).

Lain 37 § mukaan kuljetusjärjestelmäksi voidaan valita kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus vain, jos

- jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin;
- jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
- vaikutukset muodostuvat kokonaisuutena arvioiden myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten asemaan.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmäselvityksessä on tarkasteltu Forssan kaupungin jätelautakunnan toimialueen saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmän tilannetta ja verrattu sitä jätelain asettamiin ehtoihin. Selvityksen mukaan toimialueella asumisessa syntyvien saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus on järjestetty vain 38 prosentilla niistä kiinteistöistä, joilla on velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään. Jätevedenpuhdistamoille on toimitettu saostus- ja umpisäiliölietteitä vuonna 2022 44 759 m³, kun todellisen asumisessa syntyvän jätevesilietteen määrän arvioidaan olevan noin 110 000 m³. Lisäksi selvityksessä todetaan, että jätevesijärjestelmien puutteitten takia, jätevesijärjestelmään johdettu liete valuu järjestelmästä suoraan maaperään tai lietettä tarkoituksellisesti johdetaan suoraan maaperään tai vesistöön.

Kuljetusjärjestelmäselvityksessä todetaan myös, että jätteenkuljetusjärjestelmän kattavuudessa sekä kuljetuspalveluiden hinnoittelussa on paikoin puutteita. Puutteiden perusteella todetaan, etteivät toimialueen kiinteistöt ole tasavertaisessa asemassa palvelun tilaajana. Lisäksi todetaan, että viranomaisilla ei ole nykyisellään riittäviä resursseja kiinteistöjen jätevesijärjestelmien ja jätehuoltomääräysten mukaisten tyhjennysten valvontaan.

Kiinteistön haltija järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän ongelmakohdiksi on tunnistettu selvitystyössä erityisesti jätehuoltomääräysten noudattamatta jättäminen. Jätevesijärjestelmien tyhjennysvälit eivät ole jätehuoltomääräysten mukaisia, asumisessa syntyvän jätevesilietteen omatoimisesta käsittelystä ei tehdä asianmukaisia ilmoituksia ja alueella kerättyjä jätevesilietteitä kuljetetaan toimialueen ulkopuolella sijaitseviin vastaanottoaikoihin.

Selvityksen perusteella voidaan todeta, että jätelain 37 § mukaiset ehdot kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen valitsemiseksi eivät täyty. Nykyisen kuljetusjärjestelmän on todettu olevan puutteellinen mm. kattavuuden ja asukkaiden tasavertaisen kohtelun osalta. Kyseisen kuljetusjärjestelmän aiheuttanee myös ympäristö- ja terveyshaittaa, sillä suurin osa toiminta-alueen saostus- ja umpisäiliölietteistä päätyy muualle kuin jätehuoltomääräysten mukaiseen vastaanottoaikaan. Edellä esitetty huomioiden Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että Forssan jätelautakunnan tulee tehdä päätös saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisestä koko toimialueellaan.

Asia on käsitelty Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen Ympäristönsuojeluyksikössä.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämän lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Taru Komulainen ja ratkaissut yksikön päällikkö Tuija Sievi-Korte. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tiedoksi

Hämeen ELY-keskus
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Tämä asiakirja PIRELY/12974/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
PIRELY/12974/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Komulainen Taru 07.06.2024 15:03

Ratkaisija Sievi-Korte Tuija 07.06.2024 15:06